

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת חוקת

תשפ"ד

גיליון 220

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

סדרם של מצוות

הם ורווחיו מובטחים – אין די בכך. כי כבר פעמים רבות רוחה סברא זו שהחטים נמכרים ביוקר, ובסופו של דבר נמכרו בסכום מוזל מאוד.

לכך; ההכרח היא, לסמוך על איש נאמן, שהוא אוהבו באמת, ויש לו נאמנות כלפיו, וכשנאמן זה כותב לו ידיעה ממרחקים, ומניסיונו האישי במסחר זה וכיוצא, זאת הידיעה – היא ידיעה ברורה וטובה עבורו, אף על פי שאינו מבין בשכלו ובסברתו, שכדאי לו כעת לעשות עיסקה זו – אלא רק סומך הוא על נאמנו.

וכך, כותב מוהרנ"ת: "האמונה היא עיקר הידיעה, בבחינת: 'וארשתיד לי באמונה וידעת את ה'. שהאמונה היא עיקר הידיעה, כמו שאנו רואים אפילו בגשמיים שעקר הידיעה הברורה הוא על - ידי אמונה דייקא מה שאחד מאמין לחברו. ואין קיום להעולם בלי אמונה מה שאחד מוכרח להאמין לחברו... נמצא, שעקר הידיעה הברורה היא על-ידי אמונה... והכל נמשך מכוח האמונה הקדושה שצריכין להאמין בה' יתברך ובצדיקיו ובתורתו הקדושה, שברא ה' יתברך כוח האמונה בהאדם שיהיה לו כוח ובחירה להאמין בהאמת'.

הוי אומר, סוד נקודת החיבור וההתקשרות לבוראו, הוא בנאמנות, באמונה תמה וזכה.

אור המצוות נעלם ונשגב!

ועוד בחביבותם של מצוות, בתמימות ובפשיטות, בבחינת כזה ראה וקדש, מדברי מוהרנ"ת (ליק"ה בבית חוב מיתומים ה): "כי עיי' כל מצוה ומצוה שבתורה אנו ממשיכין אלקותו ית' למטה בתוך הארץ הזאת, בבחינת: מלא כל הארץ כבודו.

כי אנו לוקחים הציצית הקדושים שבשורשם הם אור גדול ונורא ונשגב מאד מאד. ואנו ממשיכין אור גבוה כזה עלינו לתוך זה העולם הגשמי עיי' שאנו מתעטפין בציצית, נמצא שעל ידם אנו מגלים כי מלא כל הארץ כבודו, ואעפ"י צריכין לידע כי עדין אור הציצית נורא ונשגב ונעלם מאתנו מאד. כי שר מצוה בעדי למלא ליכא, כי א"י להשיג סוד טעם הציצית שהוא בחי' שר המצוה בזה העולם. וכן בכל המצוות ובכל דברי התורה שאנו ממשיכין אלקותו עלינו בזה העולם הגשמי..."

נאמין ונתחבר בחשיבותם של מצוות, וברום השפעתם, כי רזם וסודם עמוק מאוד מי ימצאנו.

פרישיתנו עוסקת בפרשת פרה אדומה, שנכתב ונתחם עליה שהיא חוקה, אין אנו מבינים טעמה ופשרה, וכדברי רש"י: 'לפיכך כתוב בה חוקה, גזירה היא מלפניו אין לך רשות להרהר אחריה'.

ובדברי המדרש (ילקוט שמעוני, מד"ר): "רבי יצחק פתח: 'כל זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני', אמר שלמה: 'על כל התורה כולה עמדתי, ועל פרשה זו של פרה כיון שהייתי מגיע בה, הייתי דורש בה, חוקר בה, ושואל בה, 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני'."

ללמד על הכלל יצא!

ממצוה זו של פרה אדומה, נלמד על כלל המצוות שאנו מקיימים, שיחוקה היא מלפניו, ואין אנו יודעים טעמם של מצוות, גם אלו הנראים לנו כמובנים לפי קט שכלנו, וכדברי נעים זמירות ישראל: 'כל מצותיך אמונה'.

וכך הם בדברי מוהרנ"ת (נפילת אפים ד' י"ט): מפרשות כדברים אלו: "כי פרשת פרה אדומה מגלה לנו, שאי אפשר להשיג ולהבין שום טעם במצוות הבורא יתברך שמו. ואסור להרהר בזה כלל כמו שכתוב (במדבר י"ט): זאת חוקת התורה, וכמו שפירש רש"י שם, לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל מה מצוה הזאת ומה טעם יש בהם לכך כתוב חוקה לומר חוקה חקקתי גזירה גזרתי אין לך רשות להרהר אחריה.

ורבי נתן ממשדך ז"ל וכתוב: וזאת המצוה של פרה אדומה לא ללמד על צעמי יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא, לגלות ולהורות על כל מצות התורה שאסור להרהר אחר טעמים כלל. ועל כן גם שאר המצוות נקראים חוקים כמו שכתוב: 'והחוקים והתורות' ופירש רש"י גם שם בגון: אכילת חזיר ולבישת טעטנו וכו', שאומות העולם מונין את ישראל כי אין בהם שום טעם. כי באמת טעמי המצוות נעלמים ונסתרים ואי אפשר להשיגם בדעת אנושי כלל, רק צריכים לקיימם באמונה בלבד, להאמין בה' ובמשה עבדו כמו שכל ישראל מאמינים בפשיטות."

ובחי מוהר"ן (תי"א): שחובה להאמין שישנם טעמים נשגבים מבינתנו, וכמו כן; רזים וסודות עמוקים בקיום המצוות שקיבלנו משה, אעפ"י שאין אנו מבינים אותם, וכמו שכתוב: 'פלאות עדותיך', ונעלמה מעין כל חי'.

נאמנותו של הסוחר!

הבה וניקח דוגמא ומשל מחיי המסחר, כפי שממשיל זאת מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (גילוח ד' ב): אי שם ברוסיה חי סוחר גדול, אשר קשרי מסחרו רבים הם ופרוסים למרחקים - למדינות ועירות רחוקים ממקום מושבו.

ויהי היום, ומודעניו זה ברצונו לדעת שווים של חיטים מהעיר 'אדעס', או אפילו 'מאיסטובול' הרחוקה, אך אין לו קשר ישיר כעת לאלו המקומות המרוחקים ממנו. אם כן האידך יוכל לסחור למרחקים?

ברם; כוח מסחרו – הוא בכך שיש לו נאמנות, הוא מאמין במכרו וידידו למסחר – שהחטיים בארץ אחוזתם - הם חטיים טובים ומעולים, וכדאי לו כעת להשקיע בכך, החטיים ימכרו - ויהיה לו רווחים נאים. ללא נאמנות זה – אף גם אם הוא סוחר חכם וממולח, ואף גם אם הוא יחקור ויבנה ממדלים בסברותיו ובחכמותיו הנפלאות שכעת מחירם של חיטים יקרים

פניני פרשה

"זאת חקת התורה" (י"ט א)

אפ"ל; 'חקת' גמטריא 'תיקו' המובא בש"ס, ועוד מספר שמונה. שכנגד: חוקה שחקקתי - בלי להבין טעמה - ש"בתורה שבכתב" – ישנה זאת גם בתורה שבע"פ, אותה ענין, שאיננו יודעים הלכתם וסברתם עד כי בוא גואל. דזהו "תיקו".

ותוספת מספר 'שמונה' הוא ע"פ המובא (מדרש משלי הישן ספ"ט. ובריייתא מעשה תורה להר"א) 'שמונה שמות נקראו ל"משיח": ינון, צדקנו, צמח, מנחם דוד, שילה, ואליהו', והרי בביאת משיח אליהו, יפתרו כל האביעיות, וזהו תוספת מספר שמונה.

"כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות" (י"ט ג)

יעויין בדברי רש"י, על הדגשו של 'נפש'. ואפ"ל ע"פ המובא ב'זוהר הרקיע' (וישלח מד:). כשנולד האדם אינם באים עמו כל הנר"ן – אלא: "נפש" בלבד, וזאת נשארת ג"כ בקבר, ונקרא 'הבל דגרמי', וזה מה שאחז"ל בונים לו נפש על קברו. וזהו דיוקו של קרא: 'במת בנפש האדם' שלאחר פטירתו; נשאר לו בחינת נפש.

"שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים" (כ ז)

'המרים' אותיות 'מרים' ועוד אות: ה'. דהא בזכות מרים היה להם מים, כמובא לעיל בפטירת מרים בדברי רש"י עה"פ 'ולא היה מים לעדה'. 'שכל מ' שנה היה להם מים בזכות מרים'. 'ואות ה' - אפ"ל, ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (כ"ז) 'היא וא"ו הם לשון הוי ו' - לשון צעקה ומריבה', וזה מה שהיה בכאן במי מריבה. כן אפ"ל; ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן (ג"ג): שעקר הולדה תלוי בה"א, בבחינת (בראשית מ"ז): "הא לכם זרע". והא מרים הצילה את משה רבינו, וכל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. (סנהדרין לז). וזהו: אות ה' בשמה של מרים – שהיה לה חלק בהולדת משה רבינו – ע"י הצלתו, בחי' לידה.

"ולא היה מים לעדה לשתות ויקהלו על משה ועל אהרן" (כ ב)

"מים" רומז ל"תורה" – 'אין מים אלא תורה' (סוכה ג"ב: ועוד), והצדיקים ממשיכים את מימי התורה, וכתרגומו של אונקלוס עה"פ (ישעיה ב'): "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה", ונתקבלו אלפן חדת מבחירי צדיקיא. ובליקוטי מוהר"ן (ח): "ורוח אלקים מרחפת על פני המים - הוא התורה. והצדיקים דבקים בתורה, ועל כן עיקר הרוח חיים הוא אצלם". וזהו: 'ולא היה מים לעדה לשתות' – מימי התורה – ויקהלו על משה ועל אהרן' - שבאו אצל הצדיק. (ועיוין בליק"מ כ' עה"פ פתח צור ויזוב מים והכאת הסלע, שהיה בכאן).

"וימת שם אהרן בראש ההר" (כ כ"ח)

במסכת סוכה (ג"ב): לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע שדומה להר ושוחטו, והצדיקים בוכין האידך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה. וזהו כאן בהסתלקותו של אהרן, כתוב 'בראש ההר', וכן מקום קבורתו בהר ההר. רמז ל'הר' זה שזכה לכבוש.

שירת הפרשה

פֶּרֶשׁ־תִּנּוּ עֹסְקֵת בְּעֵינֶיהָ שֶׁל פֶּרֶה אֲדָמָה
'אֲחַפְּכָהּ וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי עַל כֵּן נֶאֱמָרָה.

מִמְּצוּה זוֹ לְמַדִּים אֲנִי גַם עַל כָּל־הַמְצֻוֹת
שֶׁלֹּא לִפִּי דַעְתָּנִי הַמְצֻוֹת נֶחְשָׁבִים וְנִמְדָּדוֹת.

טַעְמֵי הַמְצֻוֹת כְּמוֹסִים וְנִעְלָמִים הֵמָּה
סוּדוֹתֶיהָ וְרִזְיָה נִשְׁגָּבוֹת וְנִפְלְאוֹת הֵנָּה.

הַמְצֻוֹת כְּלוּלִים בְּאֵין סוּף עוֹלָמוֹת
רְחוּקִים מְאֹד מִבֵּינֵת אָנוּשׁ שֶׁדַעְתָּנוּ בְּגִבּוֹלוֹת.

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי פְּרִשָּׁה

סִפּוּרִים מְאִירִים

סיפורי פרשה במושגת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"אל הארץ אשר נתתי להם" (במדבר כ"ב)

חביבות חפצי ארץ ישראל

חביבות מיוחדת הייתה להם לחסידים שגרו בחוץ לארץ ישראל, ואף לחפצים אשר באו מארץ ישראל.

כה כותב ומתאר זאת החסיד רבי שמואל הורביץ: "סיפרו לי אנשי שלומנו תלמידי רבי אברהם ב"ר נחמן באומן, שרבי אברהם סיפר להם; שהזקנים מאנשי שלומנו תלמידי מוהרנ"ת ז"ל, היה אצלם כל כך חשוב ויקר 'ארץ ישראל', שכשהיה בא להם מכתב מארץ ישראל, היו מחבבים את הנייר מאוד שזכה להיות בארץ ישראל, והיו מצניעים אותו ב'הטלית ותפילין', ואמרו שארץ ישראל הוא בחינת תפילין (ליקוטי מוהר"ן מז) אם כן הם דבר אחד, ועל כן צריך להניח זה אצל זה.

ורבי אברהם ז"ל בעצמו, כשהיה נוסע על ראש השנה (מא"י לאומן) לקח אתו בקבוק יין, ובכל משקה ששתה בחוץ לארץ היה נוטף טיפה מהיין שהביא עמו מארץ ישראל לתוך הכוס ששתה – כדי שיקבל השתייה מקדושת ארץ ישראל. והיה אצלו הבקבוק יין יקר מאוד, והיה מקמץ מאוד שרק טיפה נטף לתוך כל מיני משקה ששתה, הן יין או מים וכו', כדי שיספיק לו על הזמן שיהיה בחוץ לארץ..."

"וילכדו בנותיה" (במדבר כא לב)

מסירות נפש לחינוך בתו ברוסיה הקומוניסטית

היה זה החסיד הנלבב רבי נפתלי צבי דובינסקי, חסיד נלבב ובעל רגש גדול, שזכה בערוב ימיו לעלות ולחונן את עפר ארץ הקודש ולהתגורר בה.

קרוב לשמונה שנים שהה רבי נפתלי במחנה העבודה בסיביר הקפואה, על עונש שהפיץ יהדות, ופיזר צדקות, שלד אדם חזר משם בגופו, אך רוחו חזק היה, גם כשהיה בגלות הקשה ועוד יותר כשחזר משם ללא שיניים וללא שיער, את סממניו היהודיים עשקו ממנו, אך אמונתו וביטחונו האיתנים לא זו שלא נשברו, אלא חושלו שבעתיים.

והיה זה אחרי שובו מערבות סיביר, נולדה לו בתו למול טוב. בהגיעה לגיל בית הספר החלו הניסיונות של שמירת השבת והחגים. כמי שמסר נפשו על שמירת שבת וסבל שמונה שנים בשל כך, לא נשבר רבי נפתלי, אלא ראה בניסיונות אלו הזדמנות להתחשל וללמד את ילדיו איך שומרים את מצוות השם יתברך מתוך מסירות נפש.

אמנם לא ללכת לבית הספר בכלל – אי אפשר, כיון שאצל הקומוניסטים השתמטות כזו משמעותה שההורים 'פרזיטים' ואינם מסוגלים להקנות חינוך לילדיהם, דבר שפוגע באינטרס הלאומי הרוסי, ואז מוציאים צו הפקעה על הילדים ומעבירים אותם למוסד ממשלתי. לא פעם הסתיים הדבר גם בלקיחת ההורים אל בית הסוהר.

אבל להתמקק ולנסות להימנע מחילול שבת, יש להתאמץ. וכך, במשך תקופה ארוכה נעדרה הילדה משיעור מלאכה שהתקיים ביום שבת קודש, ובחגים נמנעה בכלל ללכת ללימודים.

לא תמיד הדבר עלה בנקל. היה זה באחד הפעמים כשנעדרה בחג, המורה שהייתה אנטישמית ועקבה אחריה, ידעה בדיוק את סיבת היעדרותה ולמחרת כשהגיעה לבית הספר שלחה אותה מיד למנהלת. המנהלת הרעימה עליה בקול שאינו מבשר טוב: "לכי הביתה ואל תשובי לבית הספר ללא ליווי אביך".

הילדה התמלאה פחד וכישי, ואכן האב רבי נפתלי חזר בלווי בתה, וכששמע את דבריה החמורות של המנהלת הבין כי לא תועיל לו מאתלה של מחלה וכדומה. כאילו כדי לאשר את הדבר, קראה המנהלת לעברו: "אני יודעת שלא שלחת את בתך לבית הספר בגלל החג!". באותו רגע לבש רבי נפתלי עזות דקדושה: "נכון" השיב בגאון, "זהו החג שלנו, ולכן לא שלחתי את בתי, וגם לא אשלח בחגים הבאים בעזרת ה'..."

למרבה הפלא, דבריו ההחלטיים והנועזים הרשימו את המנהלת והיא הניחה לילדה. באחת השנים, כשהגיע יום ראש השנה נעדרה הילדה מהלימודים, היא הלכה יחד עם הוריה לתפילת היום הקדוש שהתקיימה במקום מסתור. ביום השני של ראש השנה שוב לא הופיעה בבית הספר.

המורה האנטישמית שהייתה בקיאה באורחות חיי היהודים, התעטפה כאילו באיצטלא של חמלה ודאגה לתלמידה החסירה זה יומיים מבית הספר והגיעה לביתה לבקרה.

למרבה הנס, כשדפקה על דלת ביתם, היה זה כבר לאחר שבשו מבית הכנסת וכשהבחינו במורה 'המסורה' – נכנסה הילדה מיד למיטתה והתכסתה בשמיכה. בראות המורה כי ביקורה הערמומי לא השיגה את מטרתה, נשאר לה רק לספר שטובתה של הילדה הביאה אותה לכאן, לביקור חולה תמים.

מִן הַפֶּצֶר הַהַא יִשְׁקוּ הַמְּדַרְסִים | הַכְּנָה לַתְּפִלָּה

לְדַרְסֵי יִשְׂרָאֵל! זֹכִים אֲנִי כֹּל יוֹם לְעַמּוּד לְפָנַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלַהֲתַפַּלֵּל לְפָנָיו שְׁלוֹשָׁה תְּפִלּוֹת בַּיּוֹם. זוֹהִי זְכוּת עֲצוּמָה שֶׁגַּם מַלְאָכִים וַיְשָׁרִיפִים אֵינָם זֹכִים לְזֹאת.

חֲקֵמְנוּ מְלַמְּדֵים אוֹתֵנוּ עַל חֲשִׁיבוֹתֶיהָ הַרְבֵּה שֶׁל "הַכְּנָה" לַתְּפִלָּה, לֹא לְהַפְסֵם פְּתוּסִים אֶל הַיֵּכֶל הַמְּקֻדָּשׁ, אֶלָּא לְהַתְּכַוֵּן לְכַד פְּרָאֵת הַקְּבוֹד וּבְדָרָךְ אֶרֶץ. עַד כִּי יָדָּהּ שֶׁאֶמְרוּ: שְׁחִסִּידִים קְרָאוּנוּ הֵיוּ שׁוֹהֵים שָׁעָה אַחַת וּמְתַפַּלְלִים. וּמוּבָא בְּסִפְרֵי חֲסִידוֹת שֶׁהַכְּנָה לַתְּפִלָּה וְלִכְלֵל דָּבָר מִצְּנֵה זֶה מֵאוֹד גָּדוֹל, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַמְצִיחָה לֹשׁ לְהֵם זְמַן, וְהַכְּנָה אֵין לָהּ זְמַן, אֶפְשָׁר לְהַתְּכַוֵּן לְכַד לֵאלֹהִים גָּבוּל זְמַן. סִפְרֵי אֶחָד מֵהַזְּקֵנִים שֶׁהִכִּיר אֶת רַבִּי יִשְׂרָאֵל מִשְׁרָאָן (מְגִדוֹלֵי חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב) מְלַמְּדוֹ, וְרָאָה מְהֵרָה שֶׁהֵיָה נוֹהֵג קִדְּם תְּפִלָּתוֹ הַנְּלֻקָּת, שֶׁהֵיָה הוֹלֵךְ אֲנָה וְאֶנְה דְּבִיק בְּשֶׁרְפֵי מִשְׁדֵּה זְמַן רַב, וְאֶחָר כִּי הֵיָה נֶשֶׁב לַתְּפִלָּתוֹ וְשׁוֹאֵג פְּאָרֵי בְּכוֹחוֹתָ עַל אֲנֹשִׁיִּים, וְכִמְהֵרָה חֲסִידִים קְרָאוּנוּ הֵיוּ שׁוֹהֵים שָׁעָה אַחַת וּמְתַפַּלְלִים בְּהַתְּכַוֵּנָה נְפִשָׁם קִדְּם פְּנִינֵיהֶם בְּתַפְּלָתָם לְהֵיכֶל הַמְּקֻדָּשׁ. נִתְּרַגַּל גַּם אֲנִי לְהַתְּכַוֵּן הֵיטֵב לְפָנַי הַתְּפִלָּה, וְכִי גַם תְּפִלָּתוֹ תֵּהֵא אַחֲרַת לְגַמְרֵי, לְאַחַר הַכְּנָה טוֹבָה.

"תמימה אשר לא עלה עליה על" (י"ט. ב.)

ג' דרוגות בעבודת האדם ובדרכי התחזקות. ע"פ המובא: שיש לשאוף לדרגות הגבוהות יותר, ולא ליפול מהדרגה הקטנה ביותר. וזהו בהקדם: 'אשר לא עלה' – לא עלה עליו חטא, בבחינת: 'אשרי מי שלא חטא'. לאחריה: 'עליה' - שלא ישב עליה – לא להתחבר לעבירה. ולבסוף; 'עול', לפחות; שלא ישנה 'כעול למשא' שלא יסחוב עמו את העוון. וכמובא מדברי רבינו שלא יהיה לעבירות חלילה לדים ורגלים. וכן דבר שיחתו; שאף אם נכשלו חלילה באכילת איסור – שזה לא יזוב על הזקן – לא להמשיכו.

ויעוין בדברי 'אור החיים' הק': שענינו של עול – הוא דינים, וכדברינו, שבלא עלה עול – באי נשיאת העוון, נמתקים הדינים, דהא הדינים מגיעים מעוונות, וכדבריהם: אין יסורים ללא עוון.

"ויפלו על פניהם וירא כבוד ה' אליהם" (כ ו)

יעוין מדברי האר"י הק' (פרע"ח שער נפילת אפים פ"ז): בסוד 'נפילת אפים' שזוכים בכוחה למעלות רבות, וביניהם: 'השפעה לשינה - שאומרת תן לי כך בשביל בני'. וזהו 'ויפלו על פניהם' – נפילת אפים, ע"כ: 'ירא כבוד ה' – התגלות והשפעת השינה.

"לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון" (כ ה)

לכאורה יש לדייק, למה לא נפרטו 'זית ודבש' - מ'שבעת המינים' (ב'זרע' כלול 'חטה ושעורה').

ויש לומר; על 'זית' שבזכותו ניצולו מימי המבול, ובדברי המדרש (ויק"ר לא ח): 'זית הזה הביא אורה לעולם בימי נח'. וכן 'דבש' שכתוב עליה 'וטעמו כצפחית דבש', ובדברי מוהר"ת ע"כ (נט"י לסעודה ו צד): "הדבש הוא בבחינת המן שנאמר בו, וטעמו כצפחית דבש. שהיה בו כל מתיקות הטעמים", לכך מכיוון שדרכם התגלו נסיו ומופתיו של הקב"ה לעין כל עם ישראל – לכך הם לא הזכירנו כאן בטענתם, שזה היה היפך האמונה.

כן אפ"ל; דהא רוב שיעורי תורה הם ב'כזית', וגם ב'ככותבת' יותר משאר מינים. דעל אף דליפנין במסכת סוכה (מא:). שכל הפסוק לשיעוריו, אך כבר אוקמינן שם שרוב שיעוריה כזיתים, ע"ש. וכן שיעור 'ככותבת' מובא על שיעור אכילה ביום הכיפורים, ובאיסור חמץ, ועוד. ומכיון 'שמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב' (שבת לב). לכך לא הזכיר על ידם פירות אלו שתוליים בהם שיעורי דאורייתא.

כן אפשר לומר מטעם זה, מכיוון שב' פירות אלו נאמר בהן 'ארץ' מיוחד וכמובא שם, וכן נסקק בהלכה לענין הברכה, לכך; לא היו ראויים שייזכר על ידם כאן במי מריבה, וכדלעיל.

כן יש לומר; ע"פ מה שנאמר (דברים לב יג): "ויניקוהו דבש מסלע, ושמן מחלמיש צור". שכיכול הקב"ה הוציא 'דבש ושמן' מהסלע. חלמיש הוא גם סלע וכדברי המצודות עה"פ (תהלים קיד): 'חלמיש למעיניו מים' - סלע חזק. ואע"י 'איהו לא חזי מזליה חזי' - שה'שמן והדבש' גם כנהו שהוצאו מהסלע כדברי הפסוק (ויעוין במפרשים). והרי בכאן במי מריבה לא האמינו שהקב"ה יכול להשפיע שפע מהסלע 'דבש ושמן' לכך לא הזכירום.

"במסלה נעלה" (כ י"ט)

רמז להתחלת וסיום תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידה מתעלים ומתקרבם לה', וזהו "במסלה נעלה".

ב' - ב'ראשית' – תחילת התורה. ל' 'לעיני כל ישראל' – סיום התורה. מ' – תחילת תורה שבע"פ המתחלת: 'מ'אימתי קורין את שמע'. ה' סיום הש"ס במסכת 'נדה' - המסתיימת באות ה'. ואות ס' האמצעית רומז על תורה שבכתב וע"פ יחד. סמ"ך גימטריא ק"כ ימי שני חיי משה רבינו שניתנה ע"י תורה שבכתב. וכנגד ששים מסכתות שבתורה שבע"פ

כן אפ"ל שאות ה' רומזת על ה' פרקי ספרא דצניעותא (בזוהר תרומה) וכמובא שם שזה כולל כלל סודות התורה, וכן הוא מהגרא"א. וזהו 'במסילה נעלה' שבתורת הקדושה אנו מתעלים ומתקרבים לה', ובהמשך הפסוק: 'ואם מימיד נשתה' – מיס הרומז על תורה.

זִיּוּת רְאֵפָה <<

נוספי
גם מעט
רוח חיים
שתחדש
ותכנים
חיות
בדרכי
העבודה!

